

Полски лесовъди посетиха България и споделиха опит и добри практики

На 14 юни в Министерството на земеделието и храните се проведе среща на ръководството на Изпълнителната агенция по горите с група полски лесовъди, които бяха на частно посещение в България. В нея участваха инж. Стоян Тошев – изпълнителен директор, и д-р инж. Анна Петракиева – зам.-изпълнителен директор на ИАГ, инж. Димитър Баталов – главен секретар, инж. Тони Кръстев – директор на Дирекция „Горско стопанство“, инж. Юрий Флоров – и.д. директор на Дирекция „Контрол по опазване на горските територии и ловно стопанство“, и Илиян Точев – директор на Дирекция „Правно-административни дейности“.

Полската делегация, в която участваха д-р инж. Януш Залески – бивш зам.-държавен секретар в Министерството на климата и околната среда и бивш зам.-генерален директор на „Държавни гори“, и д-р инж. Анджеј Кундзевич – председател на Сдружението на инженерите и техниците в горското стопанство и представител на Полша в Съюза на европейските лесовъди, беше водена от Н. Пр. Мачей Шимански – посланик на Република Полша в България. Сред представителите на чуждестранната група бяха университетски преподавател по горско стопанство, аналитик в Бюрото по лесоустройство и горска геодезия, директор на дървообработващо предприятие, редактор на горскостопански издания, както и лесовъди, работещи в управлението и охраната на държавни и частни гори в Полша. В делегацията бе и българинът д-р инж. Любомир Тошков. Полша е страната, в която се е дипломирал като лесовъд през 1976 г., след което е защитил и докторска степен и по традиция заедно със своите коле-

ги съвипусници редовно организират срещи, като е решено тази година мястото да е България.

Инж. Стоян Тошев благодари на полските лесовъди за възможността двете страни да споделят опит и добри практики в управлението на горите и поздрави гостите по повод стогодишния юбилей на „Държавни гори“ в Полша. Националната концепция за стопанисването на държавните гори в страната е въведена с наредба на президента на Република Полша на 28 юни 1924 година.

В презентация д-р инж. Кирил Ташев – началник на отдел „Стопанисване на горските територии“ в ИАГ, запозна представителите на сектора в Република Полша със спецификите на горското стопанство у нас. Представителите на лесовъдския сектор в Полша презентираха пред българските си колеги начина, по който функционира горският сектор в страната.

Участниците в срещата се запознаха със структурите на управление, състоянието, стопанисването и опазването на горските територии, планирането и финансирането на дейностите, предизвикателствата и задачите, които стоят пред двете страни. Лесовъдите обсъдиха и обмениха опит по въпроси, свързани с националната горска инвентаризация, борбата с горските пожари, управлението и опазването на горите, работата с обществеността и с подрастващите по методите на горската педагогика.

България и Полша си приличат по това, че около 30 % от територията им е покрита с гори, като 80 % от тях са държавни. Горската площ в Полша е над 9.2 млн. ха, с лесистост 29.6 %. Около 80 % от тях – над 7.3 млн. ха, се управляват от горскостопанската администрация, която се нарича „Държавни гори“. Горите в Полша са на възраст меж-

ду 40 и 80 години. Около 68.4 % от горските площи са покрити с иглолистни култури, а широколистните заемат 31.6 %.

Моделът на управление на „Държавни гори“ е тристепенна структура, като се работи на национално, регионално и местно ниво. Министърът на околната среда назначава генералния директор на „Държавни гори“, който е отговорен за избирането на директорите на 17-те регионални дирекции. Ръководителите на регионалните дирекции назначават директорите на главните лесничества – 431 на брой, всяко от които стопанисва своя район съгласно 10-годишен лесоустройствен план. Лесоустройствените планове се изготвят от специализирани звена, в т.ч. Бюрото по лесоустройство и горска геодезия. След съгласуване с обществеността лесоустройствените планове се одобряват от министъра на климата и околната среда.

„Държавни гори“ изцяло се самофинансира, като внася в бюджета на страната 2 % от приходите си. Природните условия в районите, които лесничействата стопанисват, определят до голяма степен размера на техните печалби. Тези, които се нуждаят от допълнително финансиране, го получават от „Горски фонд“, захранван с около 15 % от общите приходи от продажба на дървесина. Фондът финансира и други проекти – в сферата на образованието, научните изследвания, изграждането и поддържането на инфраструктурата, изготвянето на планове за управление на горите, подпомага и народните паркове. Спомагателна функция в тази структура изпълняват Държавният горски информационен център, Координационният център за екологични проекти, Горската генна банка, Центърът за горска култура, който ръководи Музея на горското стопанство, Центърът за горски технологии, който произвежда горски машини и оборудване, центровете за развитие и внедряване на нови технологии, механизация и информационни технологии в горите. Институтът за изследване на гората, създаден през 1930 г., се занимава с научна дейност в сферата на горското сто-

панство. Разсадниците на „Държавни гори“ изцяло задоволяват нуждите на лесничействата.

В администрацията „Държавни гори“ работят 25 000 души. Редица дейности обаче – като дърводобива например, се възлагат на фирми. През годините в дърводобива се наблюдава постоянен ръст, като понастоящем се добива 70 % от прираста в горите. Около 35 % от приходите от дървесина са предназначени за заплати на служителите, които имат добри възнаграждения – средната месечна заплата в сектора е 2500 евро, докато средната заплата в Полша е 1800 евро.

Приходите на „Държавни гори“ през последните години са над 2.5 млрд. евро годишно, което ги поставя измежду първите 30 предприятия в страната.

Главните лесничейства чрез търг избират фирмите за добив на дървесина. В страната има около 4000 фирми, в които работят около 50 000 души. Предприемачите разполагат с модерна техника за добив на дървесина – харвестери и форвардери, с която добиват 50 – 60 % от дървесината в горите. Дървесината, която фирмите доставят на пазара, създава поминък на 300 000 души. Това е съществена част от държавната икономика

и включва дървообработващата, хартиената и мебелната промишленост, като Полша е на второ място в света по износ на мебели.

В страната има 1002 зони от мрежата „Натура 2000“, които обхващат 19.7 % от държавната територия. Броят на природните резервати достига 1512, а общата им площ е 171 336.5 ха, което представлява 0.6 % от площта на страната.

Според полските лесовъди системата за противопожарна охрана в страната е изключително ефективна. В тази посока е направено много, защото само преди 5 години Полша заема незавидното трето място по унищожени от пожари горски територии след Португалия и Испания. По места на територията на регионалните дирекции са разположени: диспечерски пунктове, мрежа от пожароизвестителни станции, от които се извършва наблюдение на горите, мрежа от прогнозни и помощни пунктове с подходящо оборудване за измерване на параметри, които да определят текущото ниво на опасност от горски пожари, радиотелефонна комуникационна мрежа, противопожарна мрежа за достъп, мрежа от водоприемни точки, противопожарни зони, отделящи гората от обекти, представляващи опасност от пожар. Създадена е база данни за оборудване за гасене на горски пожари. В периоди на повишена пожароопасност работят и горски авиобази. В тях са разположени самолети и хеликоптери, които се използват за патрулиране на горски територии и гасене на пожари.

В края на срещата участниците изразиха увереността си, че това първо събитие ще прерасне в трайно и добро сътрудничество между професионалистите в горите на двете европейски страни. Визитата на полската делегация продължи с посещение на Лесотехническият университет, където се срещнаха с преподаватели по горско стопанство, и на УОГС „Петрохан“ – с. Бързия. Програмата им включваше разходка до м. Златни мостове в ПП „Витоша“ и до Клисурския манастир.

Полската делегация на срещата в Министерството на земеделието и храните

Женя СТОИЛОВА
Снимка: Йордан ДАМЯНОВ